

Euroopan unionin virallinen lehti

C 322

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

65. vuosikerta

26. elokuuta 2022

Sisältö

IV Tiedotteet

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA VIRASTOJEN TIEDOTTEET

Euroopan komissio

2022/C 322/01 Euron kurssi — 25. elokuuta 2022 1

Neuvosto

2022/C 322/02 Neuvoston päätelmät pelastuspalvelutoimista ja ilmastonmuutoksesta 2

V Ilmoitukset

MUUT SÄÄDÖKSET

Euroopan komissio

2022/C 322/03 Asetuksen (EU) N:o 1151/2012 53 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisen, vähäisen muutoksen hyväksymisen perusteella muutetun yhtenäisen asiakirjan julkaiseminen 6

FI

IV

(Tiedotteet)

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA
VIRASTOJEN TIEDOTTEET

EUROOPAN KOMISSIO

Euron kurssi ⁽¹⁾**25. elokuuta 2022**

(2022/C 322/01)

1 euro =

	Rahayksikkö	Kurssi		Rahayksikkö	Kurssi
USD	Yhdysvaltain dollaria	0,9970	CAD	Kanadan dollaria	1,2881
JPY	Japanin jeniä	136,07	HKD	Hongkongin dollaria	7,8234
DKK	Tanskan kruunua	7,4374	NZD	Uuden-Seelannin dollaria	1,6006
GBP	Englannin punttaa	0,84293	SGD	Singaporen dollaria	1,3857
SEK	Ruotsin kruunua	10,5525	KRW	Etelä-Korean wonia	1 331,98
CHF	Sveitsin frangia	0,9616	ZAR	Etelä-Afrikan randia	16,7903
ISK	Islannin kruunua	140,30	CNY	Kiinan juan renminbiä	6,8317
NOK	Norjan kruunua	9,6400	HRK	Kroatian kunaa	7,5140
BGN	Bulgarian leviä	1,9558	IDR	Indonesian rupiaa	14 753,15
CZK	Tšekin korunaa	24,648	MYR	Malesian ringgitiä	4,4586
HUF	Unkarin forinttia	408,93	PHP	Filippiinien pesoa	55,842
PLN	Puolan zlotya	4,7578	RUB	Venäjän ruplaa	
RON	Romanian leuta	4,8758	THB	Thaimaan bahtia	35,732
TRY	Turkin liiraa	18,1120	BRL	Brasilian realia	5,0879
AUD	Australian dollaria	1,4306	MXN	Meksikon pesoa	19,8132
			INR	Intian rupiaa	79,6555

⁽¹⁾ Lähde: Euroopan keskuspankin ilmoittama viitekurssi.

NEUVOSTO

Neuvoston päätelmät pelastuspalvelutoimista ja ilmastonmuutoksesta

(2022/C 322/02)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO

ottaa huomioon seuraavat:

I JOHDANTO

1. PALAUTTAA MIELEEN, että Yhdistyneiden kansakuntien Agenda 2030 -toimintaohjelmassa asetettujen kestävän kehityksen tavoitteiden, Pariisin ilmastopimuksen ja katastrofiriskien vähentämistä koskevan Sendain kehityksen 2015–2030 tavoitteena on vähentää ilmastokatastrofien riskejä;
2. OTTAA HUOMIOON Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 196 artiklan, jossa kannustetaan jäsenvaltioita keskinäiseen yhteistyöhön katastrofien torjumiseksi, ja SEUT 222 artiklan, jonka mukaan unioni ja sen jäsenvaltiot toimivat yhteisvastuun hengessä, jos jäsenvaltio joutuu katastrofien uhriksi;
3. OTTAA HUOMIOON, että unioni on nimenomaisesti asettanut vihreän siirtymän ja luonnon monimuotoisuuden suojelun etusijalle vihreän kehityksen ohjelman, asetuksessa (EU) 2021/1119 tarkoitettuna ilmastoneutraaliustavoitteen sekä erityisen elpymispaketista tuetun hankkeen myötä, jolla edistetään vihreämpää ja selviytymiskykyisempää Eurooppaa, jolla on paremmat valmiudet vastata nykyisiin ja tuleviin haasteisiin, myös ulkoisessa toiminnassaan;
4. KOROSTAA, että vuonna 2001 perustetulla ja erityisesti vuosina 2013, 2019 ja 2021 vahvistetulla unionin pelastuspalvelumekanismilla on yhä suurempi merkitys EU:n reagoidessa luonnonkatastrofeihin ja ihmisen aiheuttamiin katastrofeihin ja että unionin pelastuspalvelumekanismiin äskettäisessä muutoksessa vahvistetaan katastrofivalmiutta ja palautuvuutta koskevat tavoitteet, jotka perustuvat nykyisiin ja tulevaisuuteen suuntautuviin skenaarioihin. Lisäksi unionin pelastuspalvelumekanismi edistää osaltaan ilmastoa ja luonnon monimuotoisuutta koskevien unionin yleisten rahoitustavoitteiden saavuttamista;
5. PALAUTTAA MIELEEN 4. kesäkuuta 2009 annetut neuvoston päätelmät tietoisuuden lisäämisestä pelastuspalvelusta, 30. marraskuuta 2009 annetut neuvoston päätelmät katastrofien ehkäisyä EU:ssa koskevista yhteisön puitteista ja 3. lokakuuta 2011 vapaaehtoistoiminnan asemasta sosiaalipolitiikassa annetut neuvoston päätelmät, joissa korostetaan, että vapaaehtoistoiminta hyödyttää vapaaehtoisia, yhteisöjä ja koko yhteiskuntaa; Euroopan solidaarisuusjoukkojen perustamisen vuonna 2018; kansalaisyhteiskunnan ja kansalaisten merkityksen turvallisuuden ja selviytymiskyvyn parantamisessa; ja unionin sitoumukset Euroopan nuorison teemavuotta 2022 varten;
6. PALAUTTAA MIELEEN 3. kesäkuuta 2021 annetut neuvoston päätelmät ”Ilmastokestävä Eurooppa – Uusi EU:n strategia ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi” ja 23. marraskuuta 2021 annetut neuvoston päätelmät varautumisen, toimintakyvyn ja selviytymiskyvyn vahvistamiseksi tulevien kriisien varalta;
7. TOTEAA, että ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat ilmeisiä ja että ilmastonmuutokseen liittyvät ääri-ilmiöt ovat yleistymässä, voimistumassa ja muuttumassa pysyvämmiksi, mikä lisää merkittävien inhimillisten, aineellisten ja luonnolle koituvien menetysten riskiä ja korostaa jäsenvaltioiden toimien tarvetta tällä alalla;
8. OTTAA HUOMIOON YK:n hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin esittämät tieteelliset arvioinnit ilmastonmuutoksesta, sen vaikutuksista ja mahdollisista tulevista riskeistä sekä vaihtoehdoista siihen sopeutumiseksi ja sen hillitsemiseksi;

9. TUNNUSTAA Euroopan moninaisten väestöjen ja alueiden, erityisesti Välimeren alueen, vuoristo- ja metsäalueiden, tulvasankojen, merien, rannikoiden ja saarialueiden, arktisten alueiden sekä syrjäisimpien alueiden ja kaupunkialueiden, haavoittuvuuden;
10. PANEE MERKILLE, että unionin makroaluestrategioilla on merkittävä rooli yhtenä niistä ulkopoliittikan välineistä, joilla voidaan torjua ilmastonmuutoksen vaikutuksia ja vahvistaa selviytymiskykyä;

II EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO

1. VAHVISTAA solidaarisuuden periaatteen soveltamisen vastattaessa ilmastonmuutoksen asettamiin haasteisiin unionissa ja maailmanlaajuisesti;
2. MUISTUTTAA jäsenvaltioiden ensisijaisesta vastuusta suojella kansalaisiaan, ympäristöä ja omaisuutta, kulttuuriperintö mukaan lukien;
3. KOROSTAA julkisen ja vapaaehtoisen osallistumisen merkitystä, sillä se edesauttaa, kuten edellä mainituissa 3. lokakuuta 2011 annetuissa päätelmissä korostetaan, aktiivisen kansalaisuuden, demokratian ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden kehittymistä ja siten Euroopan unionin perusarvojen ja periaatteiden täytäntöönpanoa sekä pelastuspalvelualan häiriönsietokykyä;
4. KATSOO, että ilmastonmuutoksen johdosta jäsenvaltioiden ja unionin toimielinten on oltava valmiita puuttumaan laajamittaisiin, monialaisiin ja rajatylittäviin katastrofeihin, joilla on ketjureaktiovaikutuksia, joita voi esiintyä samanaikaisesti ja entistä useammin unionissa ja sen ulkopuolella ja joiden seuraukset voivat vaikuttaa syvästi ihmisten elämään ja toimintaan sekä luonnon monimuotoisuuteen;
5. TOTEAA, että unionin on kehitettävä johdonmukaisempi ja ennakoivampi systeeminen lähestymistapa, jolla parannetaan kykyä selviytyä ilmastonmuutoksen seurauksista katastrofihallinnan kaikissa vaiheissa, mukaan lukien ennaltaehkäisy, varautuminen, reagointi ja toipuminen;
6. KOROSTAA, että on tärkeää jakaa ja yhdistää tietämystä, osaamista ja innovointia sekä jäsenvaltioilta ja komissiolta saatuja kokemuksia;
7. TOTEAA, että toimenpiteillä, joita jäsenvaltiot ja unionin toimielimet toteuttavat ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumiseksi ottaen huomioon ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevan EU:n strategian, olisi pyrittävä täydentämään unionin toimia katastrofiriskien hallinnan alalla;
8. KOROSTAA, että on tärkeää, että jäsenvaltioilla on riittävästi kansainvälisesti toimintavalmiita voimavaroja, sekä painottaa EU:n pelastuspalvelureservin ja strategisen eurooppalaisen rescEU-valmiusvaraston merkitystä, sillä ne mahdollistavat nopean ja tehokkaan reagoinnin ilmastonmuutokseen liittyviin katastrofeihin, kun katastrofin laajuus on niin suuri, ettei kohteena oleva maa pysty vastaamaan siihen yksin;
9. TOTEAA, että pelastuspalvelumekanismilla on merkittävä rooli katastrofihallinnassa ja että se vahvistaa unionin kumppanuuksia ja edistää eurooppalaista pelastuspalvelukulttuuria;
10. KEHOTTAJAA jäsenvaltioita
 - a) **Ottamaan huomioon** ilmastonmuutokseen liittyvät riskit katastrofihallinnan eri vaiheissa esimerkiksi hyödyntämällä komission ja Euroopan ympäristökeskuksen yhdessä perustamia välineitä, kuten Climate-ADAPT-ilmastonmuutosportaalia;

- b) **Edistämään** työtä ja tutkimusta, joilla etsitään keinoja tarkastella ilmastonmuutoksen vaikutuksia ja sisällyttää ne katastrofiriskien hallintajärjestelmiin; integroidaan tällainen työ ja tutkimus jäsenvaltioiden kansallisiin riskinarviointeihin, riskinhallintakyvyn arvioinnin kehittämiseen ja katastrofien riskinhallintasuunnittelun parantamiseen unionin pelastuspalvelumekanismista annetun päätöksen N:o 1313/2013/EU 6 artiklan mukaisesti;
- c) **Tukemaan ja yhdistämään** tutkimusta ja innovointia ilmastonmuutoksen edellyttämien kansallisten pelastuspalveluvalmiuksien parantamiseksi erityisesti unionin pelastuspalvelun osaamisverkoston, jäljempänä 'osaamisverkosto', ja tässä yhteydessä osaamiskeskusten, yliopistojen, tutkijoiden ja temaattisten yhteisöjen tai asiantuntijakeskusten kautta;
- d) **Edistämään** investointeja tutkimukseen ja innovointiin pelastuspalvelualalla ilmastonmuutoksen yhteydessä ja ottamaan käyttöön asiaankuuluvaa EU-rahoitusta;
- e) **Kehittämään** asianmukaisia ennaltaehkäisy- ja varautumistoimia, mukaan lukien riittävien valmiuksien saatavuuden varmistaminen, joilla torjutaan ilmastonmuutoksesta johtuvia riskejä, kuten metsäpaloja ja tulvia, jotka molemmat muodostavat yhä suuremman riskin unionin kansalaisille;
- f) **Jatkamaan** tältä osin pelastuspalvelureservin ja rescEU-valmiusvaraston valmiuksien kehittämistä muun muassa päätöksen N:o 1313/2013/EU 10 artiklan mukaisten nykyisten ja tulevaisuuteen suuntautuvien skenaarioiden pohjalta ja ottaen huomioon tunnistetut ja uudet riskit sekä yleiset valmiudet ja puutteet unionin tasolla, erityisesti metsäpalojen lentosammutuksen, kemiallisten, biologisten, säteily- ja ydinonnettomuuksien, lääkinnällisten hätätapausten sekä kuljetuksen, logistiikan ja suojatilojen yhteydessä;
- g) **Tekemään** pelastuspalvelutoimista vihreämpiä ja kestävämpiä katastrofihallinnan kaikissa vaiheissa ja edistämään tutkimusta, innovointia ja tietämyksen jakamista;
- h) **Ottamaan huomioon** ympäristö- ja ilmastonmuutosvaikutukset unionin pelastuspalvelumekanismiin kautta annettavassa avussa, erityisesti yhdistämällä tarvittaessa resursseja;
- i) **Tukemaan** ilmastonmuutokseen liittyville riskeille altistuvan väestön valmiutta ja selviytymiskykyä tarjoamalla erityistä tietoa, koulutusta ja harjoituksia, joita voidaan toteuttaa kansallisella ja alueellisella tasolla ja jopa rajatylittävästi, kiinnittäen erityistä huomiota erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin ihmisiin;
- j) **Vahvistamaan** vapaaehtoisjärjestöjä olennaisena osana pelastuspalvelua;
- k) **Harkitsemaan** tässä yhteydessä oma-aloitteisten aloitteiden **sisällyttämistä** avustusoperaatioihin tarvittaessa ja yhdessä paikallisviranomaisten kanssa;
- l) **Tuomaan esiin**, kuinka tärkeä kansalaisten panos on heidän oman turvallisuutensa ja selviytymiskykynsä kannalta, ja edistämään kaikkia aloitteita, joiden tarkoituksena on – tarvittaessa oikeudellisen kehyksen avulla – antaa arvostusta ja tunnustusta heidän aktiiviselle osallistumiselleen katastrofiavun vapaaehtoistoimiin ja järjestelyihin sekä edistää sitä;
- m) **Ottamaan huomioon** nuorten erityisaseman tässä suhteessa;
- n) **Edistämään** aktiivista osallistumista kansalaisten keskuudessa ja heidän rooliaan oman turvallisuutensa ja selviytymiskykynsä takaajana tai pelastuspalveluun liittyvien kansallisten tai paikallisten siviilirakenteiden jäsenenä seuraavien kolmen ulottuvuuden kautta:
- i) eri instituutioiden roolien ja vastuiden selventäminen kohdennettujen hälytysten antamisessa asianomaisille henkilöille, myös nykyaikaisen tieto- ja viestintätekniikan avulla;
- ii) tiedottaminen: lisätään yleistä tietoisuutta riskeistä erityisesti alueilla, jotka ovat kaikkein altteimpia ilmastonmuutoksen vaikutuksille, tiedottamalla niistä kansalaisille ja järjestämällä koulutusta, myös vapaaehtois pohjalta;

- iii) kansalaistoiminta: kannustetaan osallistumaan riskien ehkäisyyn, katastrofiavun ja ensiapukoulutusalan kansalaisverkostoihin ja -yhdistyksiin ja vapaaehtoistyöhön;
- o) **Ottamaan huomioon** pitkään jatkuvien hätätilanteiden merkittävyyden ja kasvavat riskit, joita ne saattavat aiheuttaa pelastuspalvelujärjestelmille sekä kansallisella että EU:n tasolla;
- p) **Ottamaan huomioon** ilmastonmuutoksen vaikutukset kansainvälisissä pelastuspalvelutoimissa vahvistamalla yhteistyötä ja tukemalla katastrofien ja kriisinhallintaa;

11. KEHOTTAÄ komissiota

- a) **Jatkamaan** ”eri alat kattavan yleiskatsauksen niistä luonnon ja ihmisen aiheuttamista katastrofiriskeistä, joita unioni voi kohdata” päivittämistä säännöllisesti ottamalla huomioon ilmastonmuutoksen vaikutukset jäsenvaltioiden kansallisten riskinarviointiraporttien pohjalta;
- b) **Varmistamaan**, että ilmastonmuutoksen vaikutukset otetaan järjestelmällisesti huomioon katastrofinhallinnan kaikissa vaiheissa;
- c) **Varmistamaan**, että unionin pelastuspalvelumekanismissa otetaan huomioon katastrofien moninaisuus tavalla, jossa yhdistyvät reagoitavalmius ja mukautumiskyky ja mahdollisuuksien mukaan myös ennakointi;
- d) **Vahvistamaan** ympäristön ja ilmastonmuutoksen alan asiantuntijoiden saatavuutta heidän sijoittamiseen tehtäviin unionin pelastuspalvelumekanismiin puitteissa;
- e) **Edistämään** unionin pelastuspalvelumekanismiin täydentävyyttä muiden unionin kriisinhallintamekanismien kanssa;
- f) **Tukemaan** tutkimusta ja innovointia pelastuspalvelualalla erityisesti laatimalla luettelo saatavilla olevista tiedoista ja rikastuttamalla osaamisverkostoa, katastrofiriskien hallinnan asiantuntijakeskusta ja tässä yhteydessä mahdollisesti perustettavia osaamiskeskus- ja kansainvälisten järjestöjen ylläpitämiä keskuksia;
- g) **Vahvistamaan** ja mukauttamaan unionin katastrofi- ja kriisinhallintaa sekä päätöksentekoa tukevia välineitä, työkaluja ja alustoja yhteisen hätäviestintä- ja tietojärjestelmän, eurooppalaisen kuivuuden seurantajärjestelmän, eurooppalaisen tulvatietojärjestelmän, EU:n metsäpalotietojärjestelmän sekä Galileo-, Copernicus- ja EU:n valtiollisen satelliittiviestinnän ohjelmien puitteissa;
- h) **Parantamaan** hätäavun koordinaatikeskuksen ennakointi- ja reagoitavalmiuksia erityisesti tutkimalla, miten teknisiä innovaatioita, kuten tekoälyä ja saatavilla olevia tietolähteitä, voitaisiin hyödyntää paremmin äärimmäisten ilmastoriskien havaitsemiseksi ja ennakoimiseksi;
- i) **Edistämään** vihreämpiä ja kestävämpiä eurooppalaisia pelastuspalvelutoimia tukemalla tutkimusta ja innovointia, muodostamalla yleiskuva nykytilanteesta ja laatimalla oppaita alan hyvistä käytännöistä;
- j) **Edistämään edelleen** kansalaisyhteiskunnan osallistumista ilmastonmuutoksen ehkäisemiseen ja siihen liittyvään operatiiviseen toimintaan tukemalla kansalaisten panosta heidän oman turvallisuutensa ja selviytymiskykynsä edistämiseen ja edistämällä vapaaehtoisuuspohjalta toteutettavia katastrofiapu- ja koordinoituneita kansallisten tai alueen viranomaisten kanssa, myös eurooppalaisten palkintojen avulla;
- k) **Kehittämään** ympäristö- ja ilmastokatastrofien hallintaa koskevia koulutusohjelmia ja harjoituksia, myös EU:n koulutusohjelman puitteissa, ja edistämään asiantuntijoiden saatavuutta, jotta heitä voidaan sijoittaa tehtäviin unionin pelastuspalvelumekanismiin puitteissa;
- l) **Tutkimaan** ilmastonmuutoskysymystä kansainvälisissä pelastuspalvelutoimissa muun muassa edistämällä kokemusten ja hyvien käytäntöjen vaihtoa kumppaneiden kanssa esimerkiksi Länsi-Balkanilla ja Euroopan naapuruuspolitiikan yhteydessä;

12. PYYTÄÄ komissiota raportoimaan neuvostolle edistymisestä unionin pelastuspalvelumekanismiin kolmen vuoden välein julkaistavien kertomusten yhteydessä ja kehottaa jäsenvaltioita avustamaan komissiota tässä tehtävässä.

V

(Ilmoitukset)

MUUT SÄÄDÖKSET

EUROOPAN KOMISSIO

Asetuksen (EU) N:o 1151/2012 53 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisen, vähäisen muutoksen hyväksymisen perusteella muutetun yhtenäisen asiakirjan julkaiseminen

(2022/C 322/03)

Euroopan komissio on hyväksynyt tämän vähäisen muutoksen annetun komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 664/2014 ⁽¹⁾ 6 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti.

Tämä vähäisen muutoksen hyväksymistä koskeva hakemus julkaistaan komission eAmbrosia-tietokannassa.

YHTENÄINEN ASIAKIRJA

”KORČULANSKO MASLINOVO ULJE”**EU N:o: PDO-HR-01351-AM01 — 5.5.2022**

SAN (X) SMM ()

1. Nimi/nimet

”Korčulansko maslinovo ulje”

2. Jäsenvaltio tai kolmas maa

Kroatia

3. Maataloustuotteen tai elintarvikkeen kuvaus**3.1. Tuotelaji****Luokka 1.5. Rasvat (voi, margariini, öljyt jne.)****3.2. Kuvaus 1 kohdassa nimetystä tuotteesta**

”Korčulansko maslinovo ulje” on suoraan oliivipuun hedelmistä yksinomaan mekaanisin menetelmin saatu ekstra-neitsytoliiviöljy.

Markkinoille saatettaessa ”Korčulansko maslinovo ulje” -oliiviöljyllä on oltava seuraavat fysikaalis-kemialliset ja aistinvaraiset ominaisuudet:

— vapaiden rasvahappojen pitoisuus $\leq 0,6$ %— peroksidiluku ≤ 12 mEq/kg— K232 $\leq 2,50$ — K270 $\leq 0,22$

— väri vaihtelee kullankeltaisesta vihreään;

(1) EUVL L 179, 19.6.2014, s. 17.

- selkeä tuoreen vihreän oliivin ja oliivipuun lehtien tuoksu ("hedelmäisyyden" mediaani $\geq 2,5$);
- keskivoimakas tai voimakas karvas ja pistävä maku, viipyvä jälkimaku (karvauuden ja pistävyyden mediaani ≥ 3).

3.3. *Rehu (vain eläinperäiset tuotteet) ja raaka-aineet (vain jalostetut tuotteet)*

"Korčulansko maslinovo ulje" -oliiviöljyn perusraaka-aineena käytetään kotoperäisten lastovka- ja drobnica-lajikkeiden oliivipuuden hedelmiä, joiden osuuden (yksin tai yhdessä) on oltava vähintään 80 prosenttia. Tuotantoon voidaan käyttää myös muita 4 kohdassa yksilöidyllä maantieteellisellä alueella esiintyviä oliivilajikkeita, mutta niiden osuus saa olla enintään 20 prosenttia eikä tämä osuus saa vaikuttaa tuotteen laatuun.

3.4. *Erityiset tuotantovaiheet, joiden on tapahduttava yksilöidyllä maantieteellisellä alueella*

Kaikkien "Korčulansko maslinovo ulje" -oliiviöljyn tuotantovaiheiden viljelystä sadonkorjuuseen ja oliivien jalostamiseen on tapahduttava 4 kohdassa yksilöidyllä maantieteellisellä alueella.

3.5. *Tuotteen, johon rekisteröity nimi viittaa, viipalointia, raastamista ja pakkaamista koskevat erityiset säännöt*

Myös öljyn varastoinnin ja pakkaamisen on tapahduttava 4 kohdassa yksilöidyllä maantieteellisellä alueella, jotta tuotteen aistinvaraiset erityisominaisuudet ja laatu säilyvät öljyn siirtämisestä mahdollisesti aiheutuvalta heikkenemiseltä. Kaikki yksilöidyn maantieteellisen alueen ulkopuolella tapahtuvat turhat öljyn siirtämiset säiliöstä toiseen tai Korčulan saaren ja mantereen välisistä rajallisista yhteyksistä johtuvat pitkät merikuljetukset saattaisivat vaikuttaa haitallisesti öljyn laatuun. Tästä syystä tuotetta ei saa pullottaa maantieteellisen tuotantoalueen ulkopuolella. "Korčulansko maslinovo ulje" -oliiviöljy saatetaan markkinoille pakattuna (tummiin) lasipulloihin, joiden vetoisuus on enintään 1 litra. Tuotteen pakkaamiseen voidaan käyttää myös öljyn pakkaukseen tarkoitettuja ja tilavuudeltaan enintään viiden litran peltikanistereita, jos niissä on suljinjärjestelmä, johon jää selvät jäljet pakkauksen avaamisesta.

3.6. *Tuotteen, johon rekisteröity nimi viittaa, merkitsemistä koskevat erityiset säännöt*

Tuotteen etiketissä on ilmoitettava sadonkorjuuvuosi. Kaikissa markkinoille saatettavissa pakkauksissa on oltava yhteinen tunnus, jonka malli on esitetty jäljempänä.

Oikeus yhteisen tunnuksen käyttöön myönnetään yhtäläisin edellytyksin kaikille tuotemerkin käyttäjille, jotka pitävät kaupan eritelmän mukaista tuotetta.

4. **Maantieteellisen alueen tarkka rajaus**

"Korčulansko maslinovo ulje" -oliiviöljyn tuotantoalue käsittää Korčulan saaren koko alueen eli seuraavat kunnat: Vela Luka, Blato, Smokvica, Čara, Račišće, Pupnat, Žrnovo, Korčula ja Lumbarda.

Lännessä Korčulan saaren erottaa Hvarin saaresta 15 kilometriä leveä Korčulan kanaali, pohjoisessa Pelješacin niemimaasta 2,5 kilometriä leveä Pelješacin kanaali ja etelässä Lastovon saaresta 13 kilometriä leveä Lastovon kanaali.

5. Yhteys maantieteelliseen alkuperään

Maantieteellisen alueen erityisyys

Korčulan saaren maasto on pääosin rikkonaista, kallioista ja kivikkoista, ja viljelykelpoista maata on vähän. Viljelykelpoiset maat on pengerrytetty, ja niiltä raivatuista kivistä on rakennettu kivimuureja kannattelemaan pengerviljelmiä. Kivimuurit estävät hedelmällisen maan valumisen pois pengerrytyiltä alueilta sateiden mukana. Näille kivimuurien reunustamille pengerrytyille alueille perustetuissa oliivitarhoissa viljellään pääasiassa kotoperäisiä lastovka- ja drobnica-lajikkeita.

Hedelmällisen maan pääasialliset tyypit jakautuvat kahteen ryhmään: penkereiden rigosol ja tasangon rigosol. Rigosol muodostuu tavallisimmin kalkkikivipitoisesta ruskomaasta ja terra rossa -maannoksesta.

Korčulan saaren ilmasto on välimerellinen. Talvet ovat leutoja ja kesät kuivia ja kuumia. Runsaan auringonpaisteen ansiosta keskilämpötilat ovat korkeita. Vuoden keskilämpötila on 15,6–16,8 °C. Kuumin kuukausi on heinäkuu (keskilämpötila 25,9 °C) ja kylmin helmikuu (keskilämpötila 9,1 °C).

Aurinkoisuudesta johtuen Korčula soveltuu erityisen hyvin oliivinviljelyyn. Aurinkoisten tuntien määrä on korkein heinäkuussa (373,7 eli noin 12 tuntia päivässä) ja alhaisin joulukuussa (125,3 eli noin 4 tuntia päivässä).

Vuotuisen sademäärän suhteen Korčulan ilmasto on tyypillisen kostea. Sademäärä on runsain vuoden kylmimpänä aikana lokakuusta maaliskuuhun (keskim. 80–150 mm kuukaudessa) ja alhaisin kesä–elokuussa (keskim. 30–45 mm kuukaudessa).

Inhimilliset tekijät

Tärkein Korčulan saaren maiseman muotoutumiseen vaikuttanut tekijä on sen väestö. Oliivinviljelijät ovat käsin muovanneet saaren rikkonaista kallioista maastoa muuttaen sen oliivipuiden viljelyyn soveltuviksi kivimuurien reunustamiksi viljaviksi penkereiksi. Rinteiden vaikeapääsyiset penkereet estävät raskaan kaluston käytön, ja sadonkorjuu tapahtuu käsin käsikäyttöisillä työvälineillä.

Korčulan saari on esihistoriallisista ajoista lähtien vaihtanut toistuvasti omistajaa, ja monet historialliset tapahtumat ovat vaikuttaneet saaren elämään ja viljelykulttuurin kehitykseen. Monien historiallisten tietojen mukaan saarella viljeltiin oliivipuita ja valmistettiin oliiviöljyä jo antiikin kreikkalaisasutuksen ajoista lähtien ja sittemmin Rooman ja Venetsian valtakaudella. Korčulan saaren jouduttua Venetsian vallan alle kyseiseltä ajalta peräisin olevat kirjalliset lähteet kertovat Venetsian hallituksen ostaneen oliiviöljyä niin halvalla, että saaren asukkaiden oli ryhdyttävä salakuljettamaan sitä. Ankarista rangaistuksista huolimatta tilastotiedot osoittavat, että Korčulan oliiviöljyä vietiin jopa Triesteen asti (*S. Dokoza, Iz gospodarske i društvene povijesti Blata do XVIII. st., Zbornik radova, Blato, 2003*).

Tuotteen erityisyys

”Korčulansko maslinovo ulje” -oliiviöljyn erityisyys johtuu kotoperäisten lastovka- ja drobnica-lajikkeista, joiden osuus Korčulan saarella tuotetuista oliiveista on 80 prosenttia.

Pavle Bakarić vahvistaa tieteellisessä tutkimuksessaan (”Elajografija otoka Korčule”, 1995), että kotoperäiset lastovka- ja drobnica-lajikkeet eroavat saaren muista lajikkeista (velika lastovka, vrtušćica, oblica) morfologisten, biologisten ja kaupallisten ominaisuuksiensa osalta. Hän osoittaa myös, että näiden kahden lajikkeen tuoreiden hedelmien öljypitoisuus on korkeampi (16,40–24 %) kuin muilla lajikkeilla.

”Korčulansko maslinovo ulje” -oliiviöljyn erityisyys korostuu sen vihreiden oliivien ja oliivipuun lehtien tuoksussa ja keskivoimakkaan tai voimakkaan karvaassa ja pistävässä maussa, joka johtuu öljyn korkeasta kokonaisfenolipitoisuudesta, joka puolestaan vaikuttaa öljyn aistinvaraisiin ominaisuuksiin (karvaus, pistävyys). Tämä on näytetty toteen tutkimuksessa (M. Žanetić, D. Škevin, E. Vitanović, M. Jukić Špika & S. Perica, ”Ispitivanje fenolnih spojeva i senzorski profil dalmatinskih djevičanskih maslinovih ulja, *Pomologia croatica*” vol. 17, 2011), jossa todetaan, että lastovka- ja drobnica-lajikkeista saadun oliiviöljyn kokonaisfenolipitoisuus on korkeampi (yli 350 mg/kg) kuin muista lajikkeista

(oblica ja levantinka) saadulla öljyllä (161,15 mg/kg). On myös vahvistettu, että tutkituista lajikkeista lastovka sisältää eniten hydroksitirosolia (214,32 mg/kg) ja drobnica eniten tirosolia (84,37 mg/kg). Lastovka- ja drobnica-lajikkeista saadun oliiviöljyn sisältämät fenolihdisteet saavat aikaan sen hyvän oksidatiivisen vakauden ja pitkän säilyvyyden. Fenolihdisteiden korkea osuus vaikuttaa ”Korčulansko maslinovo ulje” -oliiviöljyn karvauteen ja pistävyyteen (pistävyyden mediaani ≥ 3), ja näiden ominaisuuksien välinen suhde on tasapainoisin lastovka- ja drobnica-lajikkeilla, joista kyseinen oliiviöljy on tuotettu.

Nykyisin Korčulan saarella toimii noin 1 000 oliivinviljelytilaa ja 10 puristamo. Oliivinviljely on tärkeä elinkeino saarella, ja nimi ”Korčulansko maslinovo ulje” on edelleen yleisessä käytössä puheessa ja kaupan alalla (lähetysluettelot ja rahtikirjat, Presa d.o.o., Zlokić d.o.o., 2014).

Syy-seuraussuhde

”Korčulansko maslinovo ulje” -oliiviöljyn erityisyyteen ovat vaikuttaneet Korčulan saaren erityiset maaperä- ja ilmasto-olosuhteet sekä ihmisen toiminta.

Voidakseen harjoittaa viljelyä Korčulan rikkonaisessa kallioisessa maastossa saaren asukkaat muovasivat sen kiviaitojen reunustamiksi penkereiksi, joilla viljellään pääasiassa lastovka- ja drobnica-lajikkeiden oliivipuuta. Nämä penkereet ilmentävät Korčulan saaren maisemaa aidoimmillaan.

Erityisten maaperä- ja ilmasto-olosuhteiden perusteella tuottajat valitsivat viljeltäviksi parhaiten soveltuvat lajikkeet lastovka ja drobnica, joiden osuus saaren oliivipuista on 80 prosenttia.

Maantieteellisen sijainnin ansiosta Korčulan päivälämpötilat ovat hyvin korkeita ja aurinkoisten tuntien määrä on suuri, mikä on suotuisaa erityisesti lastovka- ja drobnica-lajikkeiden oliivipuiden viljelyn ja kasvun kannalta, koska kyseiset lajikkeet kestävät erittäin hyvin kuivuutta ja niiden sadonkorjuuaika on poikkeuksellisen pitkä (lokakuusta helmikuun alkuun). Oliivien kerääminen käsin mahdollistaa sen, että paikalliset tuottajat voivat määrittää ihanteellisimman sadonkorjuuajankohdan,

mikä vaikuttaa ”Korčulansko maslinovo ulje” -oliiviöljyn korkeaan fenolipitoisuuteen ja sen antamaan keskivoimakkaan tai voimakkaan karvaaseen ja pistävään makuun.

Saaren erityiset ilmasto-olosuhteet – runsas auringonpaiste ja vähäsäteiset kesät – vaikuttavat myös suoraan lastovka- ja drobnica-lajikkeiden oliiveista saadun öljyn fenolipitoisuuden kasvuun. Kokeet osoittavat, että se on korkeampi kuin muilla tutkituilla lajikkeilla, mikä vaikuttaa ”Korčulansko maslinovo ulje” -oliiviöljyn erityisyyteen.

Tuote-eritelmän julkaisutiedot

https://poljoprivreda.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/hrana/proizvodi_u_postupku_zastite-zoi-zozp-zts/lzmijenjena_specifikacija_Korculansko_maslinovo_ulje_012022.pdf

ISSN 1977-1053 (sähköinen julkaisu)
ISSN 1725-2490 (painettu julkaisu)

■ Euroopan unionin
julkaisutoimisto
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

FI